

آفات و بیماریهای گیاهی

جلد ۶۴، شماره‌های ۱ و ۲، بهمن ۱۳۷۵

گزارش‌های کوتاه علمی

معرفی گونه *Ichneumonidae* از خانواده *Diplazon laetatorius* در ایران. حسن ملکشی و نادر خیابانی. دانشکده کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس و دانشکده کشاورزی ارومیه. طی بررسی دشمنان طبیعی شته‌های درختان سیب و گلابی شهرستانهای بجنورد و ارومیه در فصل زراعی ۱۳۷۴ خروج گونه‌ای پارازیتوئید از داخل شفیره‌های مگس *Syrphidae* مشاهده شد. نمونه‌ها جهت تشخیص برای دکتر Hayat در دانشگاه آذارک و دکتر Rotheray در موزه ملی اسکاتلند ارسال گردیدند.

مگس‌های *Syrphidae* به نام‌های *S. ribesii* و *S. vitripennis* MG و نمونه‌های زنبور پارازیتیویید به نام *Diplazon laetatorius* شناسائی گردیدند.

با مشاهدات انجام شده و اعلام آقای دکتر Rotheray، این گونه پارازیتیویید تخم یا لاروهای سنین ۱ و ۲ مگس‌های سیرفیده می‌باشد. بدینه است لاروهای پارازیته شده دیرتر به مرحله شفیرگی می‌رسند و شفیره‌های پارازیته شده به رنگ قهوه‌ای مایل به قرمز در می‌آیند.

اولین گزارش وجود پروانه *Bucculatrix ulmella* Zell. روی نارون در ایران.

منصور عبائی. موسسه تحقیقات آفات و بیماریهای گیاهی. این پروانه متعلق به خانواده Gracilariidae است، جنس *Bucculatrix* دارای گونه‌های زیادی است که Spuler (1910) در کتاب پروانه‌های اروپا ۳۲ گونه آنرا که بیشتر روی درختان و درختچه‌های جنگلی و غیرمشمر فعالیت می‌کنند معروفی می‌نماید. گونه *B. ulmella* در ایران و در سالهای گذشته از اهمیت چندانی برخوردار نبود و بهمین دلیل مورد توجه قرار نگرفت تا اینکه با افزایش جمعیت آن در طی سالهای اخیر و به ویژه سال ۱۳۷۵ بررسی‌هایی روی آن صورت گرفت که منجر به شناسائی آن گردید و بدین جهت این اولین گزارش از وجود این پروانه در ایران می‌باشد.

پروانه این آفت دارای رنگ سفید است که روی بالهای جلویی آن لکه‌های زرد مایل به قهوه‌ای بطور پراکنده دیده می‌شود. حاشیه بالهای زیری دارای مژه‌های بلند است، لبه خارجی و زیری بالهای جلویی و ساق پای عقبی نیز از موهای نرم پوشیده شده‌اند، عرض حشره با بالهای

باز ۸-۱۰ میلیمتر است. لاروها در سن اول در داخل یک محفظه ابریشمی سفید رنگ که در سطح روئی برگ پراکنده میباشند زندگی میکنند. لارو در سنین بعدی بطور آزاد از پارانشیم زیری برگ تغذیه مینماید بطوریکه در نسل های تابستانه آفت، برگهای درختان آلوده حالت توری شکل به خود میگیرند، این پروانه در تهران ۳ تا ۴ نسل در سال دارد، زمستان گذارانی آن در مرحله لاروی و در داخل پیله های سفید کشیده شبیه برنج که هفت شیار طولی روی آن قرار دارد، صورت میگیرد.

معروفی (Drino *inconspicua* (Mg.) (Dip. Tachinidae) به عنوان پارازیت‌وئید لارو پروانه *Theretra alecto* L. در ایران. مهرداد پرچمی عراقی و حسن ملکشی.

موسسه تحقیقات آفات و بیماریهای گیاهی؛ دانشکده کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس.
لارو پروانه *L. Theretra electo* در تیر ماه ۱۳۷۵ از تاکستانهای حومه بندرود (خراسان) جمع آوری گردید. پس از چند روز ۲۴ مگس پارازیتوبیئد از این لاروها خارج شدند که پس از مطالعه صفات ظاهری و دستگاه تناسلی حشرات نر، گونه (*Mg.*) *Drino inconspicua* تشخیص داده شد. این گونه دارای میزان های مهم دیگری در راسته بالپولک داران است که از آن میان میتوان از پروانه ابریشم باف ناجور (*L. dispar* L.) و کرم غوزه پنبه (*Heliothis armigera* Hb.) نام برد.

جنس Drino R.-D. متعلق به قبیله Eryciini از زیر خانواده Exoristinae است و تاکنون ۱۹ گونه از این جنس در منطقه Palaearctic گزارش شده است.

D. inconspicua (Mg.) در قاره آسیا، تنها از قفقاز و آسیای میانه گزارش شده است و برای اولین بار به فون حشرات ایران معرفی میگردد. در این گونه، موهای ocellar کوتاهتر از موهای orbital رگیال ۴+۵ در قاعده دارای یک موی بلند، رگ بال ۲۱ بدون مو و توزیت های سوم و چهارم بدون موهای Discal هستند.